

Mishnah Ma'aserot, chapter 3

משנה מעשרות פרק ג

(1) If one was taking his figs through his courtyard [to the drying shed where figs were placed] to be dried, his children and the members of his household may eat, and are not liable to tithe [because a courtyard, like the front of a house, does not fix liability for tithing when the work of the produce has not yet been completed.

המעביר תאנים בהצרו לקצות, בניו ובני ביתו אוכלין ופטורין. הפועלים שעמו, בזמן שאין להם עליו מזונות, אוכלין ופטורין. אבל אם יש להם עליו מזונות, הרי אלו לא יאכלו: **ב** המוציא פועליו לשדה, בזמן שאין להם עליו מזונות, אוכלין ופטורין. ואם יש להם עליו מזונות, אוכלין אחת מן התאנה, אבל לא מן הסל ולא מן הקפה ולא

However, the owner himself, since he can decide not to dry them, may not eat of it for appearances sake, except where it is self evident that the produce preparation was not completed. Thus he may eat it only in the area where they are drying]. The workers may eat [without tithing] so long as he is not obligated to feed them, if, however, he is obligated to feed them [as part of their labor agreement] they may not eat [since this is considered as a sale and since they are eating them, it is self evident that their preparation has been completed].

(2) If one brought his workers into the field, [to do other work than harvesting (working with the fruit itself automatically entitles the workers to eat according to Biblical law)] if they are not entitled to eat [as part of their work agreement, yet he gave them permission to eat anyway], they may eat [in an incidental manner] and be exempt from tithing [since this is a gift and is not considered a sale]. But, if he is responsible to maintain them, they may eat from the figs only one at a time, but not from the basket, nor, from large vessels nor, from the

רבנו עובדיה מברטנורא

א המעביר תאנים: דרך חצרו להוליכם למקום שעושים הקציעות. **אוכלין ופטורין**: דחצר אינה קובעת בדבר שלא נגמרה מלאכתו. אבל הוא אסור לאכול, אלא במקום שעושים הקציעות, משום דבמקומו ניכר שלא נגמרה מלאכתו, ושלא במקומו אינו ניכר. ובניו מותרין אפילו במקום שאין עושין בו הקציעות, שאין תלוי בהם לימלך, וכיון שדעת אביהן לעשות מהן קציעות מותרין, כל הוא שבידו לימלך אינו מותר אלא במקום שעושים הקציעות. **אבל אם יש להם עליו מזונות**: שקיצץ להן, דאינו אוכלין מן התורה כיון שאינו גומר מלאכה דלא שכון אלא להעבירן עד מקום שעושים הקציעות. **הרי אלו לא יאכלו**: דהוי מקח, ולגבי לוקח חשיבי כנגמרה מלאכתן שהלוקח עיניו במקחו. **ב** המוציא פועליו לשדה: למלאכה אחרת ולא ללקוט פירות, דהשתא אין אוכלין מן התורה. **אוכלין ופטורין**: אם נתן להם, דמתנה אינה כמכר. **ואם יש להם עליו מזונות**: שקצץ להם. **אוכלין אחת**

drying shed [this is considered a sale, as in the mishnah above].

(3) If one hired a worker to work with his olives [i.e., to hoe underneath, but not to actually gather the olives, which would have entitled the worker to eat Biblically], and he said to owner: [I agree to the work] on the condition that I may eat some olives, if he eats them one at a time there is no liability [for tithing], but if [he eats] several together, he is liable [to tithe first]. [If one hired a worker] to weed out [unwanted weeds from a field of] onions and he said: On condition that I may eat from the vegetables, he plucks one leaf at a time and eats [without liability], But if he plucked several together, he is liable.

(4) If one found detached figs along the road, or even beside a field, or if a tree overhangs over a road and figs were found beneath it [since fallen figs become squashed beyond identification, its owner is resigned to its loss (יאוש) and it is considered ownerless property, hence], they are permissible regarding theft and [being ownerless they] are [also] not liable to be tithed [before being eaten by the finder]. However, olives and carobs [the area in which they fall indicate which tree it came from and thus the owner is confident that they can be identified and returned, and as such] are liable. If one found dried figs [and it is not known whether they are in fact dried figs whose preparation has been completed, or whether, they fell from a tree and were trodden upon by people], then if the majority of people had already trodden [their figs and thus completed their preparation, at which time liability for tithing took effect], he is liable, but

רבנו עובדיה מברטנורא

אחת וכו': דלא הוי קבע. ולא מן המוקצה: כרי של תאנים. ג לעשות בזיתים: לעדור ולקשרש תחת הזיתים, ולא ללקט, דהשתא אינו אוכל מן התורה. ואם צירף: שנים ביחד, חייב, דהוי קבע. לנכש בבצלים: לתלוש העשבים הרעים הגדילים בתוך הבצלים. מקרסם: מחתך, ודומה לו יכרסמנה חזיר מיער (תהלים פ). ד ואפילו בצד שדה קציעות: דמוכחא מלתא דמוךך שדה נפול אפילו הכי מותרות משום גזל דמסתמא נתיאשו הבעלים מהן. ופטורות מן המעשר: כדין הפקר. ובזיתים ובחרובים חייבים: לפי שאין הבעלים מתיאשים מהן שמראיתו מוכיח עליו שמאילן זה נפל. אבל תאנה עם נפילתה נמאסת ולא ידוע מאיזה אילן היא. אם דרסו רוב בני אדם: אם רוב אנשי אותה העיר דרסו כבר הגרוגרות שלהן בשדותיהן אית לן למימר זו מן הדרוסות הן וכבר נגמרה מלאכתן

מן המקצה: ג השוכר את הפועל לעשות בזיתים, אמר לו על מנת לאכול זיתים, אוכל אחד אחד ופטור. ואם צרף, חייב. לנכש בבצלים, אמר לו על מנת לאכול ירק, מקרסם עלה עלה ואוכל. ואם צרף, חייב: ד מצא קציעות בדרך, אפילו בצד שדה קציעות, וכן תאנה שהיא נוטה על הדרך, ומצא תחתיה תאנים, מתרות משום גזל ופטורות מן המעשרות, ובזיתים ובחרובים חייבים. מצא גרוגרות, אם דרסו רוב בני אדם,

if not, [we say that this became ownerless property before liability, for tithing took place]. If he found slices of a fig cake, since it is obvious that its preparation has been completed, he is liable. Regarding carobs [which had been placed on the roof to dry], if he had not yet gathered [and stacked] them on the top of the roof [which is the **threshing floor** indicating the completion of processing for carobs] he may take some down for his cattle, and is not liable [to tithe], since he returns that which is left over [for further drying. This indicates that the preparation process was not yet completed].

(5) Which courtyard is it [that has the law as “**the front of the house**” and] which fixes liability for tithes? Rabbi Yishmael says: As the courtyards in Tzur, where vessels were secured [by a guard at the entrance]. Rabbi Akiva says: Any yard which [for example, contain two houses and when] one person opens the other closes [or vice versa, this cannot be considered a guarded courtyard and thus is not “**the front of the house**” and as such] is exempt [from the liability of tithing]. Rabbi Nehemiah says: Any yard where one would not be ashamed to eat is liable. Rabbi Yose says: Any yard in which a person enters, and no one would question him by asking; “What are you doing here?” is exempt. Rabbi Yehudah says: If

רבנו עובדיה מברטנורא

וחיוב לעשר. פלחי דבילה: אחר שנדרטו בעיגול מחלקים העיגול לכמה פלחין, ויש בפחל הרבה דבילות דבוקות זו בזו. עד שלא כנסן לראש הגג: לעשות מהן ערימה שהוא גרנן של חרובין למעשר, כדתנן בפרק קמא. מוריד מהן לבהמה: אבל הוא לא יאכל שאין אוכלים על המוקצה אלא במקומן, כלומר, הפירות ששוחחן אותם ליבש שלא נגמרה מלאכתן, אין אוכלים מהן אלא במקומן, דשלא במקומן אינו ניכר שלא נגמרה מלאכתן. ומיהו כשמאכיל מהן לבהמה אפילו שלא במקומן, מתוך שאין החרובין מאכל בהמה מידע ידיע דלא נגמרה מלאכתן ולא יבשו כל צרכן. מפני שהוא מחזיר את המותר: למקום ששוחחן שם ליבש, וכל היבא דמותרו חוזר לא טביל. ה איזו היא חצר שחייבת במעשר: שקובעת למעשר כמו בית. חצר צורית: שכן בצור היו מושיבין שומר בפתח החצר. כל שאחד פותח ואחד נועל: כגון שיש בחצר שני בתים לשני בני אדם, וכשאחד מהן פותח פתח החצר, בא השני ונועל, וכשאחד נועל השני מוחה בידו ופותח, נמצאת חצר שאינה משתמרת. ואין אומרים לו מה אתה מבקש פטורה: ואף על פי שאינו בוש לאכול בתוכה.

there are two yards one within the other [if one brings produce into] the inner one [it] fixes liability [for tithing] but the outer one is [not considered a guarded courtyard and is] exempt.

(6) [If one brought in his produce into his yard with the intent on placing them on the roof to dry he is not liable to tithe because] roofs do not fix liability for tithing though they belong to a courtyard which does fix liability. A gateway, a portico, or balcony, is considered as the courtyard [to which it belongs] if the courtyard fixes liability, then they, too, fix liability and if the courtyard does not fix liability, then they, too, do not fix liability.

(7) Cone-shaped huts, field-silos and sheds in the field [used for shade] do not fix liability. The booths of Ginosar [in the Kinneret area] though [the residents live in them during the fruit producing season which is the greater part of the year to guard their abundant produce and] they contain a hand-mill and poultry [which usually are household goods, still] they do not fix liability. However, regarding the potter's hut, the inner part [where the potter sleeps and keeps his tools] fixes liability; the outer part [where he works and sells his wares] does not. Rabbi Yose says: Anything which is not both a summer and winter dwelling does not fix

רבנו עובדיה מברטנורא

והחיצונה פטורה: כיון שיש לפנימית דריסת הרגל עליה אינה משתמרת. וקיימא לן הלכה כדברי כולן להחמיר. ו **אף על פי שהן של חצר החייבת:** והעלה הפירות לגג דרך חצר, אף על פי כן לא טבלי, הואיל ובשעה שהכינסן לחצר, הייה בדעתו להעלותן ולאכלן בגג. והני מילי כשיש בגג ארבע אמות על ארבע אמות, אבל אם אין בגג ד' אמות על ד' אמות בטל לגבי חצר. **בית שערי:** אצל פתח החצר. **אכסדרה:** מוקפת משלש מחיצות ומקורה למעלה. **מרפסת:** מקום לפני העליות ויוצאים מן העליות למרפסת ומן המרפסת יורדים בטולם לחצר. **ז' הצריפים:** אין להם גג אלא הקורות למעלה נוגעות זו בזו והולכים ומתרחבים למטה. **והבורגנים:** כמין שיבכין עשויין בשדות לאצור בהן פירות. **והאלקטיות:** סוכות שעושים בימות החמה לצל, תרגום קיץ קייטא. **סוכת גינוסר:** ים כנרת מתרגמינן [ים] גינוסר, והוא מקום בארץ הגליל שפירותיו מרובים וטובים, ויושביו עושים סוכות ודרים שם כל זמן הפירות. **אף על פי שיש שם ריחים ותרנגולים** לא הוי קבע. **סוכת היוצרים:** רגילים לעשות שתי סוכות זו לפנים מזו, בפנימית מצניע קדירותיו ודר שם, ובחיצונה עושה מלאכתו ומוכר קדירותיו. **כל שאינה דירת החמה ודירת הגשמים:** וסוכה פנימית אין היוצר דר בה בימות

liability. Sukkot used on the Festival; Rabbi Yehudah maintains that they are liable, but the Sages, exempt.

(8) If a fig tree was in a courtyard one may eat the figs from it one at a time and is exempt [from tithing], but if he took two or more he is liable. Rabbi Shimon says: [He may have] one in his right [hand] one in his left and one in his mouth [and still not be liable]. If he climbed up to the top [of the tree] he may fill his bosom and eat [there as much as he wants without fixing liability for tithing].

(9) If a vine was planted in a courtyard [the type of courtyard which fixes liability for tithing] one may take a [complete] cluster [and eat without tithing]. Similarly with a [whole] pomegranate, or a [whole] melon; these are the words of Rabbi Tarfon. Rabbi Akiva [however] says: He may only pick single grapes from the cluster or split the pomegranate or cut slices from the melon [the *halachah* follows Rabbi Akiva]. If coriander was sown in a courtyard he may pick leaf by leaf and eat, but if he ate them together he is liable. Savory, hyssop and thyme [which grow wild, however, some people use it as food] which are in a courtyard, if he watches over them [so that they fall into the category of: “Whatever is considered food and is guarded”, (see 1:1)] are subject to tithing.

(10) If a fig tree was standing in a courtyard and its branches overhung a garden, one [standing in the garden] may eat in the usual manner and still be exempt

רבנו עובדיה מברטנורה

הגשמים הלכך פטורה. ואין הלכה כר' יוסי. רבי יהודה מחייב: ר' יהודה לטעמיה דסבר טובה דירת קבע בעינן וחיבת במזוזה. ואין הלכה כרבי יהודה. ה תאנה שהיא עומדת בחצר: אילן של תאנה שהוא עומד בחצר, וחצר קובעת למעשר. ואם צירף: שתיים, חייב. רבי שמעון אומר אחת בימינו: אפילו שלש כהאי גוונא לא הוי צירוף ושרי. ואין הלכה כרבי שמעון. עלה לראשה: לראש התאנה. ממלא חיקו ואוכל שם: ובלבד שלא יוריד לחצר. ט נוטל את האשכול: אוכל כדרכו ואי צריך לגרר. וכן ברמון אין צריך לפרט. וכן באבטיח אין צריך לספות דהיינו לחתוך חתיכות דקות. ר' עקיבא אומר וכו': והלכה כר' עקיבא. כוסבר: כך שמה בערבי והוא זרע גד, ובלע"ז קוליינדרו". מקרסם: מחתך. סיחעה: בערבי פודנג, ובלע"ז פוליי"ו. אזוב: בערבי זעת"ר. והקורנית: בערבי חש"א, ובלע"ז שדריא"ה. אם היו נשמרים חייבין: דאין חייב במעשר אלא אוכל ונשמר. * אוכל

[from tithing]. However, if it were standing in the garden and overhung the courtyard, [if one is standing in the courtyard] he eats one by one and is exempt, but if he combined two or more together, he is liable [to tithe them before eating]. If it [a fig tree]

stood in the Land [of Israel] and overhung outside the Land, or, if it were standing outside the Land, but overhung the Land, it goes according to where the roots are [and hence if the roots were in Israel he is obligated to tithe]. And regarding houses in walled cities [if one sold a tree which overhung the wall of the city] everything is decided according to the roots [thus if the roots are within the city, the seller may redeem the tree for a period of one year (see Leviticus 25:29-30)]. However, regarding cities of refuge [if the branches overhang inside the city and the roots were outside, standing on the root will save the murderer, and so, too, if the roots are inside, and the branches outside,] we [also] follow the location of the branches [and standing under the shade of the branches will also save a murderer from attack by the avenger]. And [also] regarding [the second tithing laws of] Jerusalem [if the branches overhang inside the city and the roots are outside, standing on the root is considered inside the city and will disallow redeeming second tithes, and if the root is inside, and the branches outside] we [also] follow the location of the branches [in that the root is also considered outside Jerusalem and one standing on the roots will be forbidden to eat second tithes there].

רבנו עובדיה מברטנורא

כדרבו: מן הנוף העומד בנינה. **אוכל אחת אחת:** מן הנוף הנוטה לחצר. **ואם צירף שתיים,** חיב. **הכל הולך אחר העיקר:** דשינין נופו בתר עיקרו שהוא מקום יניקת האילן. **ובבתי ערי חומה הכל הולך אחר העיקר:** אף הנוף הנוטה חוץ לחומה, אם לא גאלו בתוך השנה נחלו לצמייתות כאילו היה בתוך החומה, הואיל ועיקר האילן בתוך החומה הוא. **ובערי מקלט הכל הולך אחר הנוף:** אף אחר הנוף קאמר שאם עיקרו בפנים בתוך תחום ערי מקלט ונופו נוטה חוץ לתחום, כי היכי דבעיקרו לא מצי גואל הדם קטיל ליה לרוצה, בנופו נמי לא מצי קטיל ליה, דשדיא נופו בתר עיקרו. ואי עיקרו בחוץ ונופו בפנים, כי היכי דבנופו לא מצי קטיל ליה, בעיקרו נמי לא מצי קטיל ליה, דשדי עיקרו בתר נופו לחומרא. וכן בירושלים הולך אחר הנוף לענין מעשר שני, היינו נמי לחומרא, דעיקרו בחוץ ונופו בפנים, כי היכי דבנופו לא מצי פריק, דאין מעשר טהור נפדה בתוך ירושלים, בעיקרו נמי לא מצי פירק ליה. ואי עיקרו לפנים ונופו לחוץ, כי היכי דבמקום נופו לא מצי אכיל ליה בלא פדייה שהרי הוא חוץ לירושלים, הכי נמי במקום עיקרו אף על פי שהוא בפנים לא

מצי אכיל ליה בלא פדייה.

Copyright © 2008 eMishnah.com All Rights Reserved.

Excerpted from "The Mishnah: A New Integrated Translation and Commentary"

Distributed by Israel Book Shop (732) 901-3009